

ΕΝΑΣ ΠΕΡΙΦΗΜΟΣ ΓΥΝΑΙΚΟΚΑΤΑΚΤΗΤΗΣ

ΟΙ ΕΡΩΤΕΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙΦΗΜΟΥ ΓΟΗΤΟΣ ΝΤΕ ΡΙΣΕΛΙΕ

Γ'. Ο... ΓΑΜΟΣ ΤΟΥ ΦΡΟΝΣΑΚ

ΙΔΑΜΕ στο προηγούμενο φύλλο πώς ο νεαρός δούξ ντε Ρισελιέ κατέκτησε την ωραία δούκισσα ντε ... , σύζυγο ενός από τους διασημότερους διπλωμάτες της εποχής του. Οι δύο έρωτευμένοι αντάλλαξαν, μαζί με τα φιλήματα τους, όμορφες αιώνιες πιστεves, τους οποίους ο Ρισελιέ είχε ξεχάσει κιόλας όταν έβγαINE από τo διαμέρισμα της ωραίας δούκισσας.

— Φεύγοντας από κοντά της — ομιλούσε ο ίδιος αγρότερα με μιά κυνική μεγαλοχολία — είχα λησμονήσει πια δλους μου τούς όρσους.

Οι άνθρωποι της φάσας του Ρισελιέ δέν είνε καθόλου άπιστοι. Άγατούν, αλλά με τόν δικό τους τρόπο, και άπεχθάνονται μου τούς όρσους.

προπάντων τούς δεσμούς μεγάλης διαφροίας. Γ' αυτό, στην περίτωση της φάσας δούκισσας, την όποια χρειαότηκε τώσυν καιρό και τόσες δυσκόλιες για να κατακτήσει, όζτo μέρες έφτασαν στον ήρωά μας για να χωρίσει την άγάπη της.

Έντονηταξού, ή οικογένειά του στο Παρίσι περίμενε έξωργισμένη την επιστροφή του. Ο νεαρός Φρονσάκ ξαναγύμισε τέλος ένδοξος και κορυφαίος και λίγο βλοσυρός, ότως είνε οι νέοι μετά τις έρωτικές τους έπιτυχίες. Ο πατέρας του, ό όποιος προστάθηκε πάντα να ξεκαθαρίσει τη μεγάλη του περιουσία από τα τεράστια χρέη του, άρχισε να πόν καθιρόρη ότι με τις τρελλές του τόν έπιτόδιζε να έπανορθώσει την οικονομική πίστι της οικογενείας του. Μιά ό Φρονσάκ έκανε πώς δέν τόν άκουγε.

Την ίδια στιγμή πιασε μέσα και ή καρδιά του, ή όποια άρχισε να τόν επλητίτη κι' αλήτ' και να τού άραδίσει τις περιφροήσεις που είχε κάνει στην κόρη της και άνητή του δεσποινίδα ντε Σανσάκ, ή όποια ήπφερε σιωπηλά. Κιά άφού τόν καταόδιασε και τόν έλωσε άλλάτρη, βγήκε έξω με μεγαλοπρέπεια, άκόλουθημένη από τόν έξωργισμένο γέρο-δούκα.

Ο Φρονσάκ έμεινε μερικάς στιγμές κατoυφισμένος κι' άνηργος, μα έπειτ' από λίγο άρχισε να σφριόη άμέριμα κάποιο εύθιο τραγούδι.

Μά τo πράγματα χειρότερασαν πολύ γρήγορα. Ο βασιλέυς ό ίδιος, ό όποιος τόσο εύνοουσε κι' άγαπούσε τόν Φρονσάκ, άρχισε να μη τόν βλέη με καλό μάτι. Ο γέρο-δούξ Ρισελιέ, φοβισμένος μήπως ό γυιός του περιπέσει στην άπόλυτη δυσμενεία τού βασιλέυς, έπέμενε να τόν παντρέψη. Κατά τη διάρκεια μιας σκληρής ηταξού τών, έφτασε μέχρι τού σημείου να χυτίσει τόν νεαρό δούκα, φωνάζοντας στην άπόλυτη δυσμενεία τού βασιλέυς, έπέμενε να τόν παντρέψη. Κατά τη διάρκεια μιας σκληρής ηταξού τών, έφτασε μέχρι τού σημείου να χυτίσει τόν νεαρό δούκα, φωνάζοντας στην άπόλυτη δυσμενεία τού βασιλέυς, έπέμενε να τόν παντρέψη. Κατά τη διάρκεια μιας σκληρής ηταξού τών, έφτασε μέχρι τού σημείου να χυτίσει τόν νεαρό δούκα, φωνάζοντας στην άπόλυτη δυσμενεία τού βασιλέυς, έπέμενε να τόν παντρέψη.

Με τη λύσσα μέσα στην καρδιά του, ό Φρονσάκ άναγκάστηκε να υποκύψει. Μά συγχρόνως ένα σαρκαστικό χαμόγελο ζωογραφίστηκε στο πρόσωπό του, που είχε πάρε μια σκληρή έκφραση. Ορκίστηκε εκείνη τη στιγμή ότι μονάχα τ' όνομά του θα έπαυε ή δεσποκνίς ντε Σανσάκ — κι' αυτό χωρίς στή θέληση τού βασιλέυς — μα τίποτε περισσότερο.

«Οι ήλιθοι! — έγραφε συγχρόνως σε κάποιο έπιπστο φίλο του. Νομίζω ότι δίνοντάς μου μιά γυναίκα, θα με κάνουν να έγκαταλείνω όδες τις άλλες. Πόσο γελασμένοι είνε!».

Τέλος ό γάμος του με την κόρη της μητροφιάς του έγινε στην εκκλησία τού Άγιου Σουλίου. Μόλις τελείωσε, ό Φρονσάκ άποσύρθηκε για λίγες στιγμές στο γραφείο του κι' έγραψε την άκόλουθη σύντομη μα χαριεποιητική έπιστολή στην ωραία δούκισσα ντε ... :

«Η καρδιά μου είνε δική σας. Η γυναίκα μου δέν έχει από μένα παρά τo... χέρι μου, τó όποιο μ' άνάγκασαν να τής δώσω».

Τό ίδιο βράδι, ή συμπεριφορά του προς τη νεαρά σύζυγό του ήταν τέτοια, όστε ή δυστυχισμένη γυναίκα, παρ' όλη την άθωότητά της, έμεινε κατάπληκτη. Βλέποντας την άγνη και δειλή λαχτάρα που έδειχνε γι' αυτόν, έννοουσε μιά βαθειά χαρά να τη βιτανίσει με την άκαρπία του. Κιά στο τέλος, άφίροντάς την μόνη, πήγε μαζί με τούς προσωλωμένους, άρχισε να πίνη και να χωροπαίη μαζί τους και να χωροεντίεται με τις γυναίκες. Ένα μαρτύριο που τής ήταν άγνωστο ός τότε — ή ήλκη — σάπριζε την καρδιά της νεαρής νύφης, μα ό Ρισελιέ δέν έδινε καμιά σημασία στον πόνο της.

Τις έπόμενες ήμέρες, προς γενική κατάπληξη όλων, ξαναόρσισε τις έρωτοτροπίες του με τη σύζυγο τού διαδόχου. Μά τó σκάνδαλο δέν άόργησε να ξεσπάσει και να φτάσει μάλιστα ως τ' αυτιά τού βασιλέυς. Για να προλάβη τις τρωμερές συνέπειες που άπειλούσαν τόν γυιό του, ό γέρο-δούξ κατέφυγε στην έννοουμένη τού βασιλέυς κυρία ντε Μαιντενόν, ή όποια άγαπούσε κι' ήποστήριζε τόν Φρονσάκ, παρακαλώντας την να μεσιτεύη γι' αυτόν.

Πράγματι, ή Μαιντενόν κάλεσε κοντά της τόν νεαρό δούκα και τού έκανε διάφορες συστάσεις με τόν πιο φιλικό τόνο τού κόσμου. Μετά την άναόφηση του, έστειλε στον πατέρα του την άκόλουθη έπιστολή:

«Κύριε δούξ, προό λίγων στιγμών ό Φρονσάκ έφυγε από κοντά μου, πλημμυρισμένος από όδύνη για ότι έκανε για να σάς λυπήσει. Είνε τόσο συντριμμένος, όστε δέν τολμάει να παρουσιαστή μπροστά σας. Θα σάς γράψω αύριο για να σάς παρακαλέσω να τόν δεχθήτε. Έπιθυμεί μάλιστα να λάβετε πρώτα την έπιστολή μου, για να έχετε ξεθυμώσει κάπως. Με βεβαίωσε ότι μιά φορά μόνο έπαίξε χαριά με τόν λόγο του και μου όρκίστηκε ότι δέν θα ξαναπαίξει παρά τούς μετροητούς και μικρά ποσά. Μού μίλησε με δάκρυα στα μάτια και μου έδειξε τέτοια αισθήματα, όστε, αν είνε ήλικρινή, είμαι βεβαία πώς θα διορθώη. Καταλαβαίνει τη δυστυχία του γιατί έχασε σε λίγες μέρες όλη τη μεγάλη εκτίμηση με την όποια τόν είχαμε περιβάλει όλοι μας στο παλάτι. Τόν έβεβαίωσε όμως, ότι αν στο έξής δέν κάνει άλλες τρέλλες, δέν θα δυσκολευτή να την άποκτήσει πάλι. Τού είπα ότι θα μεσιτεύσω στο βασιλέα για λογαριασμό του, ότι θα τού πώ πώς μου έδωσε τόν λόγο τόν πώς θα συμμορφωθή και ότι, αν δέν τόν κρατήσει, θα πάη να πνιγί. Τού είπα άκόμη καθαρά και ξεάστερα ότι, έφόσον είνε άκόμη δεκαπέντε χρόνων, έχετε κάθε έξουσία σ' αυτόν, ότι θα προπαθήσετε να τόν διορθώετε με κάθε τρόπο, ότι ό βασιλέυς ό ίδιος θ' άνακατευθή κι' ότι έχει να περάση πολλές δυστυχίες όσο δέν θ' άλλήθι μυαλό. Σ' όλα αυτά μου άπάντησε με μεγάλη γλυκύτητα, με πνεύμα, μ' εύγένεια και με μεγάλη τρυφερότητα για σάς. Ίδού ότι, μπόρεσα να κάνω, άγαπητέ μου δούξ. Τώρα άποτελειώστε σεις τó έργο μου, αλλά, προς Θεού! μην κάνετε τόν άγαπημένο μας Φρονσάκ να στενοχωρηθή πολύ...».

Τότε ό δούξ ντε Ρισελιέ και ή Μαιντενόν, για να γλιτώσουν τόν Φρονσάκ από τη σπουδαία κι' επικίνδυνη ζωηροπία τών σχέσεων του με τη σύζυγο τού διαδόχου, άποόρισαν να τόν φυλάξουν στη Βασίληη για τα χρέη που είχε συνάψει χωροπαίζοντας, και για την ελαφρότητα τού χωροκτηρος του.

Οι πρώτοι μήνες της φυλακισέως του ήσαν πολύ σκληροί για τόν νεαρό δούκα. Τού άπαγορευόταν να δέχεται έπισκεψες, να έχη άλληλογραφία, ήταν περιωρισμένος κι' όσα κατάλαβε σιγά-σιγά πώς επικίνδυνα ήσαν τα παιχνίδια του με τη σύζυγο τού διαδόχου. Κιά όταν να μιν έφταναν ό' αυτά, τόν βασάνιζε ή άμφιβολία κι' άναρωτιόταν συχνά μήπως ή γυναίκα αυτή τόν θεωρούσε για ένα παιχνίδι της. Στις στιγμές αυτές όρκίστηκε να έδικηθή όλες τις γυναίκες που θα έφταναν στο μέλλον στα χέρια του.

Για να τόν άπασχολήση κάπως και για να τόν μεσοήση, ή κυρία Μαιντενόν τού έστειλε στη φυλακή έναν καθηγητή, τόν άββά Σάιντε-Ρενί, στον όποιο ό ήρωας μας όφειλε όλη την έπιστημονική τόν μάρφωση. Βοηθούμενος μάλιστα απ' αυτόν, μετέφρασε ένα μεγάλο μέρος τού Βιβλίου.

Άγρότερα τού επέτρεψαν να δέχεται και σιωπηρές έπισκεψες. Στην άρχη τόν έπεσοκέρθησαν οι παρικήρες ντε Κοντιέ και νι' Έλιανού κι' έλατα από λίγες βδομάδες ό πατέρας του, ό όποιος περιέμενε να δει τόν γυιό του να πέφτη μπροστά του γονατιστός και να τόν ίκευη για την άπελευθερώσή του. Μά ό Φρονσάκ είχε άνηκαταστήσει τώρα την ελευθέρια με την πονηρία. Γ' αυτό, μόλις είδε τόν πατέρα του, προσκοπήθηκε τόν μετονομισμένο, χαμήλωσε τα μάτια του και τού έλε πώς ήταν γοητευμένος γιατί στεγήθηκε την ελευθέρια του, πώς όποιος έκανε κακή χάρη κι' ότι θα τού έκανε μεγάλο κακό ή άνομηνη άπελευθερώση του. Έτσι ό γέρο-δούξ έφυγε κατάκλιητος και γεμάτος συζάνησι.

Τόν περισσότερο καρό του στη φυλακή ό Ρισελιέ τόν περνούσε βεβαίως σε όνειροπόλησεις. Έξωρα μιά μέρα τόν άνήγγειλε την έπίσκεψη της γυναίκας που ήταν σύζυγός του μόνο και' όνομα. Ίδού τι γράφει ό ίδιος για την έπίσκεψη αυτή:

«Με πλησίασε, πήγε τα χέρια μου μέσα στα δικά της και μου έλε με τόν πιο συγκινημένο τόνο ότι λυπόταν πολύ για τη φυλάκισή μου. Μού έλε κατόπιν πώς μόλις έμαθε την κάθειρέ μου στη

Η κ. Μαιντενόν, εις τó μέσον, ή ύψηλή προστάτις τού Ρισελιέ. (Παλιή γραφόσρα).

ΤΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ ΚΑΙ ΑΞΙΟΘΑΥΜΑΣΤΑ

ΤΥΦΛΟΙ ΚΑΙ ΜΟΝΟΦΘΑΛΜΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΑΝΔΡΕΣ

"Ότι πολλοί από τους μεγάλους άνδρας της ιστορίας ήταν μονοφθαλμοί ή και έντελώς τυφλοί, θα το γνωρίζετε βέβαια. Μολταυτα, ή πάθους των αυτών δεν τους εμπόδισε να επιτελέσουν μεγάλα κατορθώματα, να κυβερνήσουν βασιλεία, να δημοσιεύσουν ύπεροχα έργα τέχνης.

Από τους ξένους μονάρχες που κυβέρνησαν τους λαούς των αν και ήταν τυφλοί, αναφέρουμε τον Λουδοβίκο Γ' της Προσηγίας, τον Βολφέλα Γ' της Βοημίας, τον Μάγνο Δ' της Νορβηγίας, τον Βέλα Β' της Ούγγαρίας κλπ.

Ο περίφημος βιβλιοπώλης και βιβλιοδέτης του 19ου αιώνας Ναθανιήλ Πρίσε, ενώ ταξίδευε στην Αμερική, έπαθε κάτοιο δυστύχημα κι έχασε την όραση του. Αλλά το δυστύχημα αυτό δεν τον εμπόδισε να γίνει ο μεγαλύτερος βιβλιοδέτης της Ευρώπης.

Έπιτός όμως των τυφλών, υπάρχουν και οι μονοφθαλμοί. Ίδου τι γράφει γι' αυτούς κάποιος ξένος συγγραφέας που άφιέρωσε ιδιαίτερο βιβλίο για τις παθήσεις των ματιών:

"Όλοι αισθάνονται οικτο προς τους τυφλούς, άλλ' αποστροφή προς τους μονοφθαλμούς, αν και οι τελευταίοι αξίζουν τη... μιση τοιάκι στο συμπάθεια. Όσο για τους αλλοίθωρους, αυτοί είναι κάπως ύποπτοι".

Στην εποχή του Λουδοβίκου ΙΓ' όσους αλλοίθωριζαν λίγο ή πολύ τους αποκαλούσαν «Μονομαρσόν». Κι' ο λόγος ήταν ότι την ίδια πάθηση των ματιών είχε κι' ο περίφημος αυτός ευντατόριδης.

Ο μέγας Καρτέσιος λέγεται ότι αισθανόταν ιδιαίτερη συμπάθεια προς τους αλλοίθωρους, γιατί και ή παραμίνα που τον εμεγαλίωνε, αλλοίθωριζε. Αντιθέτως, άλλοι μεγάλοι άνδρες έννοιωθαν απέχθεια προς τους αλλοίθωρους ανθρώπους.

Μεταξύ των ιστορικών μονοφθαλμων αναφέρονται ο ποιητής Τυρταίος, ο βασιλεύς της Μακεδονίας Φίλιππος, ο στρατηγός Αννίβας, ο πολυκώπης της Αντοχίας Βοειώνδ Δ', ο κόμης του Βερμαντουά Ραουά Α', ο βασιλεύς της Βοημίας, ο δραματικός ποιητής Καμόνης, ο Ιταλός γλύπτης Πόρρο, ο Άγγλος δραματικός συγγραφέας Αίλλα, ο δούξ ντε Βουρβόν, ή πορτογός του Λουδοβίκου 15ου, ο φιλόλογος του 18ου αιώνα Σαιν-Μάρκ, ο είνουσιμενος της αυτοκρατορίας Αικατερίνης Β' Ποτσεμίαν, ο γρημικός Κοπέ, ο Δανός αρχαιολόγος Άρσεν κλπ.

Αλλοίθωροι αντίθετως ήταν ο σκληροκαρδός αυτοκράτορας Νέρον, ο Χαλίφης της Αραβίας Έσραμ, ο Πέρσης ήγεμών Μια Μαχμοού, ο ζωγράφος Γκερσέν, ή άριστοκράτης κυρία Μοντοζιέ κλπ.

Ο αυτοκράτορας έξ άλλου του Βυζαντίου Ανιστάσιος Α' είχε το ένα του μάτι μασκω και το άλλο γλαυκό, γι' αυτό πήρε και το επώνυμο Δίκορος. Τέλος, για τον αυτοκράτορα Τιβέριο ο ιστορικός Σουετώνιος γράφει τα εξής:

"Τα μάτια του Τιβερίου ήταν παμμέγιστα και είχαν την άλλοκοτη ιδιότητα να βλέπουν μέσα σε βαθύτα ακοτάδι. Αλλά από γίνονταν μόλις σηκονόταν απ' τον ύπνο και για μικρό μόνο διάστημα".

Βασίλλη, κόντευε να τρελλαθί κι' ότι εν είσακονότουσαν ή παρακλήσεις της, θα είχα άπελευθερωθεί άμέσως ή τοιάκιστον βα περνούσα πολύ καλύτερα στη Βασίλλη. Με πληροφορήσει ότι ο βασιλεύς, μόνο όταν έμαθε πως είχα δώσει τον λόγο μου ότι θα διορθωθώ, συγκινήθηκε κάπως... Μά απαιτούσε άποδείξεις της μεταμελείας μου κι' ότι ή καλύτερη άποδείξεις που μπορούσα να του δώσω ήταν να ζήσω γαλήνια με την οικογένεια μου, ή όποια με λάτρευε. Καθώς ή σύζυγός μου μού έλεγε τα τελευταία αυτά λόγια, μού έρριξε ένα βλέμμα τρυφερώτατο κι' αναλύθηκε σε δάκρυα. Το κεφάλι της έγγειρε κι' οι λυγμοί της φανέρωναν τη μεγάλη συγκινήσει της. Ακουσίως μου σχεδόν, την έπηρα τότε μέσα στην άγκαλιά μου και δέχτηκα μερικά φιλήματα της, μουσκεμένα με δάκρυα... Έκείνη τη στιγμή ήμουν έτοιμος να της τ' ανταποδώσω... Είχα στερηθεί τόσον καιρό τις γυναίκες και είχα μπροστά μου μια γυναίκα, άσχετως αν ήταν ή σύζυγός μου... "Όλα λοιπόν θα πήγαιναν καλά γι' αυτήν, αν δεν έλεγε εκείνη τη στιγμή:

"Α! φίλε μου, αν μού φερνόσαστε πάντοτε έτσι, δεν θα βρισκόσαστε αυτή τη στιγμή εδώ!..."

Τα λόγια αυτά έφτασαν για να διαλύσουν τη γοητεία. Ο Ρικελιέ, μ' ένα πλήγμα βρέθηκε στο βάθος της άβυσσος, ξεσπώντας σε άναστα σαρκαστικά γέλια, ενώ ή σύζυγός του αναγκάστηκε να φύγη κλάγοντας.

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: 'Η συνέχεια.

ΑΠ' ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

ΕΝΑ ΕΙΔΥΛΛΙΟ ΤΟΥ ΠΙΕΡ ΛΟΤΙ

(Η Ώραία Ραρασού απε τη Γαϊτή)

Ο Πιέρ Λοτί, ο περίφημος Γάλλος μυθιστοριογράφος, ήταν, ως γνωστόν, άξιοματιζός του ναυτικού. Λόγω της ιδιότητός του αυτής, πέρασε την περισσότερη ζωή του ταξιδεύοντας και στα ταξείδια του αυτά γνώρισε πολλές γυναίκες, με τις όποιες συνεδέθη αλθηματικά. Μιά από τις περισσότερες αυτές γνωριμιές του Λοτί ήταν και κάποια ίθαγενής, Ραρασού ένομαζομένη, την όποια γνώρισε ο συγγραφέας σ' ένα νησί του Ειρηνικού Ώκεανού και την έχρησιμοποίησε κατόν ως ήρωίδα στο όραστότο έργο του «Ο γάμος του Λοτί».

Κατά το έτος 1910 κάποιος Εύρωπαιός περιηγητής, θαυμαστής του Λοτί φανατικός, ταξίδευε στα μέρη της Πολυνησίας και θέλησε με την ευκαιρία αυτή, να γνωρίσει την περίφημη ήρωίδα του Γάλλου μυθιστοριογράφου. Την άναζήτησε λοιπόν στο χωριό της και κατορθωσε να τη συναντήσει και να κονεντιάσει μαζί της. Αλλά, ως ακούσουμε τον ίδιο να διηγείται τα της συναντήσεώς του αυτής:

"Στην άκρη σχεδόν του χωριού Γαχαά, βρίσκεται μια μικρή κατοικία με μπαζόνι. Η κατοικία αυτή στορίζεται επάνω σε κολώνες από άρωματικό ξύλο κι' έχει μια μεγάλη σάλα από ξύλο ματαιού.

Μπαίνοντας στην αυλή, είδα στο κεφαλόσκαλο έναν ήλιωσιμένο ίθαγενή, άρκετά χοντρό, με ξυρισμένο κεφάλι και άμυγδαλωτά μάτια, περίπου γηινό και δλοκλήριον, ο όποιος περιποιόταν ένα περιεργό έξωτικό φυτό.

Ήταν ο Τερέ, ο σύζυγος της Ραρασού, της χαριτωμένης φιλανάδας του Λοτί. Η Ραρασού είχε παντρευτεί μαζί του ύστερα απ' το είδύλλιο της με τον Γάλλο συγγραφέα.

Ο Τερέ μās κίτταζε, έμένα και τους δυο συνοδούς μου, με άδιαφορία και μās έπληροφόρησε πως ή γυναίκα του βρισκόταν μαζωρά, στο φράγμα, και δεν θα την έβλεπαμε καθόλου.

Η έπιμονή του ήταν τόσο, ώστε για ν' άναγασθί να ήτοχώρηση, χρειάστηκε να έπέμβουν και να τον παρακινήσουν ο Γάλλος διοικητής της περιφερείας και ο ίθαγενής φύλαρχος που μās έκανε το διομηγνά.

Ο Τερέ, βλέποντας τα δυο αυτά σπουδαία πρόσωπα να ενδιαφέρονται για την ύπόθεσή μου, έγινε υποχωρητικός και δέχτηκε να παραγγείλι στη Ραρασού να έρθη προς συνάντησή μας. Στο μεταξύ, έμεις καθήσαμε κάπου εκεί κοντά και γεμιασμένα περμιόντας.

Επί τέλους, στις τρεις το απόγευμα φάνηκε ναρχεται ή μούσα του Λοτί, συνοδευομένη από έναν ίθαγενή. Ήταν μια γυναίκα άδύνατη και μετριού άναστήματος. Φορούσε μαζωρό κατακόκκινο πουκάμισο και μαζωρή γάβα στο κεφάλι.

Είχε δυο ρόδα πάνω στ' αυτιά της για στολίδι και τα μαλλιά της έπεφταν στους ώμους, χωρισμένα σε δυο πλεξίδες. Παρ' όλη την ήλικία της, —θάταν περί επάνω από πενήντα χρόνων— τα μάτια της διατηρούσαν άκόμα την όμορφιά και τη γλάνα τους. Είχε λεπτότατη μύτη και κάτασπρα δόντια. Τα ματόστα της όμως ήταν άδύνατα και εν γένει φανόταν καταβεβλημένη.

Η εμφάνισι της όμολογώ, ότι με συγκίνησε και συγκρόνος με άπογοήτευσ. Αυτή λοιπόν ή γοηή ήταν εκείνη που μās έσογράφησε με τις πιο ποιητικές εκφράσεις του Λοτί και που μās έκανε να διακρίσουμε τόσες φορές στην τριμερή της άνάμνηση:...

Της άτηθύθυνα μερικάς έρωτήσεως και ή Ραρασού μού άποκρίθηκε πως είχε άρήσει πεύ την πατρίδα της Γαϊτή και δεν ήθελε να έσοχωρήσει στο νησί που της έδύμισε τα παραμύθια της.

Αναπολούσε άκόμα τον όρατο άξιοματιζό του ναυτικού, κοντά στον όποιο έγνωρισε ήμερες έντυχίας, καθώς και τη μικρή φίλη της Γισού, στην όποια έμιστιεύονταν τα μυστικά της.

Είχε διατηρήσει στη μνήμη της όλα τα λαλή άκείνα περιστατικά που είχαν πετάξει με τον καιρό και τη ρώτησα αν ήξερε πως είχε γραφτεί γι' αυτή ένα βιβλίο.

—Ναι, άποκρίθηκε. Αλλά δεν το διάβασα, ούτε κι' ενδιαφέρομαι να το διαβάσω...

Όταν όμως έπρόσθεσα, ότι ο άγατημένος της που την είχε άποθανάτισει, έθεωρείτο ένας από τους δισομιοτέρους άνδρας της Γαλλίας, ένα πλατύ χαμόγελο φώτισε το μικροκατωμένο πρόσωπό της. Τα μάτια της άστραφαν έτοκμα να κλάρουν.

—Άμα θα γυρίσης εκεί κάτω, μού φώναξε, να το πής πως ή Ραρασού δεν τον ξεχνά και πως του στέλνει τον τελευταίο της χαριστιμό...

Συγγρόνος πήρε το ένα ρόδο από τ' αυτιά της και μού το κάρφωσε στο στήθος φανερά συγκινήμενη, ενώ δυο δάκρυα κυλούσαν στα μαράμενα μάγουλά της...».

Ο Πιέρ Λοτί.

